

Tereza Dopitová – „Musím se přece chránit!“ Postoje k zajištění bezpečí v různých sociálních prostředích

Posudek vedoucího bakalářské práce

Vedoucí: Tomáš Samek

Bakalářská práce Terezy Dopitové zkoumá subjektivní a intersubjektivní představy o pocitech bezpečí a ohrožení u občanů Pardubicka. Základní výzkumná otázka: „Jak chápou sebeobranu a zajištění bezpečnosti lidé v různých sociálních prostředích na Pardubicku a jaké postoje zaujímají k tomuto tématu?“ Tuto poměrně širokou otázku zužuje autorka do tří výzkumných cílů: a) zjistit, jaké jsou postoje informátorů k sebeobraně co do odhodlání použít zbraň; b) zmapovat škálu toho, co informátoři považují za bezpečí a naopak za nebezpečí, a to jako kontinuum přechodu od jednoho krajního pólu k druhému; c) zjistit, v kterých částech Pardubic se cítí informátoři nejbezpečněji.

Zadání je zajímavé, provedení ovšem má jisté nedostatky a meze. Zmíním se o některých z nich v bodech:

1. Při nahrávání rozhovoru jde o to získat co nejautentičtější projev informátorů; z toho důvodu zní trochu nepochopitelně, že autorka trne při rozhovoru s Laurou (str. 27), protože Laura používá nespisovný způsob mluvy: to by přece vůbec nemělo vadit. Ale to je jen detail, jež lze přisoudit autorčině nezkušenosti.
2. Závažnější nedostatek je v tom, že na některé výzkumné cíle autorka odpovídá jen částečně: vůbec nevadí, že vzhledem k povaze výzkumu změnila okruh informátorů z žen, na něž se původně chtěla omezit, na ženy a muže. Ale v práci mi chybí důkladnější odpověď právě na centrální otázku textu: ochotu informátorů použít zbraň a zevrubné kvalitativní zmapování takového odhodlání. První výzkumný cíl je tak naplněn jen dílčím způsobem.
3. Práce chce a má být kvalitativní, ale občas trpí pseudokvantifikacemi typu „pět z osmi informátorů tvrdí“ apod. – jako by to mělo snad nějakou výraznější vypovídací hodnotu. I poslední věty práce spíš napovídají, že by

autorce víc seděl průzkum kvantitativní. Nic proti tomu, ale zadání bylo jiné a je třeba měřit práci těmi cíli, které si sama vytyčila.

4. Za slabší považují str. 44–47, kde je řeč o představách nebezpečí: jsem proti tomu, aby se výzkumnice sama cenzurovala, když jí informátoři povídají věci hraničící s etnickými stereotypy, zejména protiromskými. Je v pořádku, že věc popisuje tak, jak ji od nich získala. Jenže od antropologicky fundované práce čekáme přece jen víc než pouhou registraci anticiganistických názorů – chtělo by to jít do větší hloubky a ukázat minimálně důvody takové stereotypizace, její reprodukční mechanismy atd. Je dobře, že tuto pasáž autorka uzavírá slovy, že není jisté, zda se obavy informátorů opírají o pouhé předsudky nebo o reálné zážitky. Ovšem analyticky je to přece jen málo, je třeba jít dál – a třeba v rozhovoru právě tuto stránku věci rozklíčovat.
5. Od tohoto bodu se zaměřím na přednosti práce, jichž není zrovna málo. Prvním je jazyk práce: je jasný a vždy srozumitelný. V mezích u nás obhajovaných bakalářských textů je nadprůměrný stejně jako poměrně čistý a kultivovaný styl.
6. Práce obsahuje několik pěkných postřehů: výborný je například postřeh, jak jinými jazykovými prostředky charakterizují pojem bezpečí muži a ženy. Za výtečnou považuji pasáž, která nalézá vztah mezi pocitem bezpečí u jedince a mírou důvěry v média, ve státní správu, vládu a společnost. To jsou opravdové perly – a ve většině předkládaných bakalářek ani jednu takovou nenajdeme. To je velká přednost této práce.
7. Konečně autorce se daří odpovědět na většinu výzkumných cílů, byť ne vždy úplně.

Celkově lze říci: jde o práci podnětně vymezenou, velmi dobrou až skvělou v dílčích částech, ale poněkud nesourodou v celku (odbíhá se tu od tématu k tématu dřív, než je zpracováno do hloubky; kvalitativní přístup je kontaminován kvantitativními mikroúvahami apod.).

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji pro ni známku velmi dobře.

V Praze 22. 4. 2017

Tomáš Samek